

EU-MIDIS II

Maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen kokemukset EU:ssa

Sami Nevala
EU:n perusoikeusvirasto

- Neuvoa Euroopan unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita perusoikeuskysymyksissä, jotka liittyvät EU-lain täytäntöönpanoon
- Kerää, analysoi ja jakaa luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja perusoikeuksista EU:ssa
- Edistää perusoikeuksiin liittyvän yleisen tietoisuuden lisääntymistä jakamalla tietoa viraston työstä, ja rohkaista vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan kanssa

Neuvoston asetus (EY) 168/2007, 15.02.2007

FRA:n työn kohdealat (2013-2017)

- Oikeuden saatavuus
- Rikoksen uhrin ja kompensatio
- Tietoyhteiskunta ja yksityiselämän kunnioitus ja henkilötietojen suoja
- Romanian osallistaminen
- Oikeudellinen yhteistyö (ei rikosasioissa)
- Lapsen oikeudet
- Syrjintä
- Maahanmuutto ja kotouttaminen, viisumi- ja turvapaikka-asiat, rajavalvonta
- Rasismi, muukalaisviha, ja niihin liittyvä suvaitsemattomuus

Neuvoston päätös 252/2013/EU, 11.3.2013

FRA:n survey-tutkimukset

- **EU-MIDIS: European Minorities and Discrimination survey (2008)**
 - 23,500 vastaajaa – maahanmuuttajat ja etniset vähemmistöt, EU-27
 - 5,000 vastaajaa yleisväestöstä 10:ssä maassa
- **EU-MIDIS II (2015-2016)**
 - 25,500 vastaajaa – maahanmuuttajat ja etniset vähemmistöt, EU-28
- Roma pilot survey (2011)
- Survey on Discrimination and Hate Crime against Jewish people (2012)
- LGBT survey (2012)
- Violence against Women survey (2012)

- Fundamental Rights survey (2017-2018)
- Second Survey on Discrimination and Hate Crime against Jewish people (2018)

EU-MIDIS II: tutkimus maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen kokemuksista

Tavoitteet

- A. Kerätä vertailukelpoista tietoa kautta EU:n maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen kokemuksista eri indikaattoreita varten:
 - Europe 2020
 - romanien osallisuusfoorumi
 - maahanmuuttajien kotouttaminen
 - syrjinnän vastainen työ ja yhdenvertaisuus
 - YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (SDGs)
- B. Parantaa survey-menetelmiä, joilla voidaan kerätä tietoja valituilta vastaajaryhmiltä
- C. Arvioida muutoksia ja kehitystä viime vuosien osalta
- D. Verrata tuloksia yleisväestön kokemuksiin EU-maissa

Kommentointi ja testaus: 2014

Otanta ja pilotointi: tammikuu – elokuu 2015

Kenttätyö: lokakuu 2015 – heinäkuu 2016

Julkaisut:

- Roma: Selected Findings – December 2016
- Muslims: Selected Findings – September 2017
- Main results – December 2017
- Technical Report – December 2017
- Online visualisation – December 2017

Tulossa

- Lisää temaattisia raportteja
- Aineisto

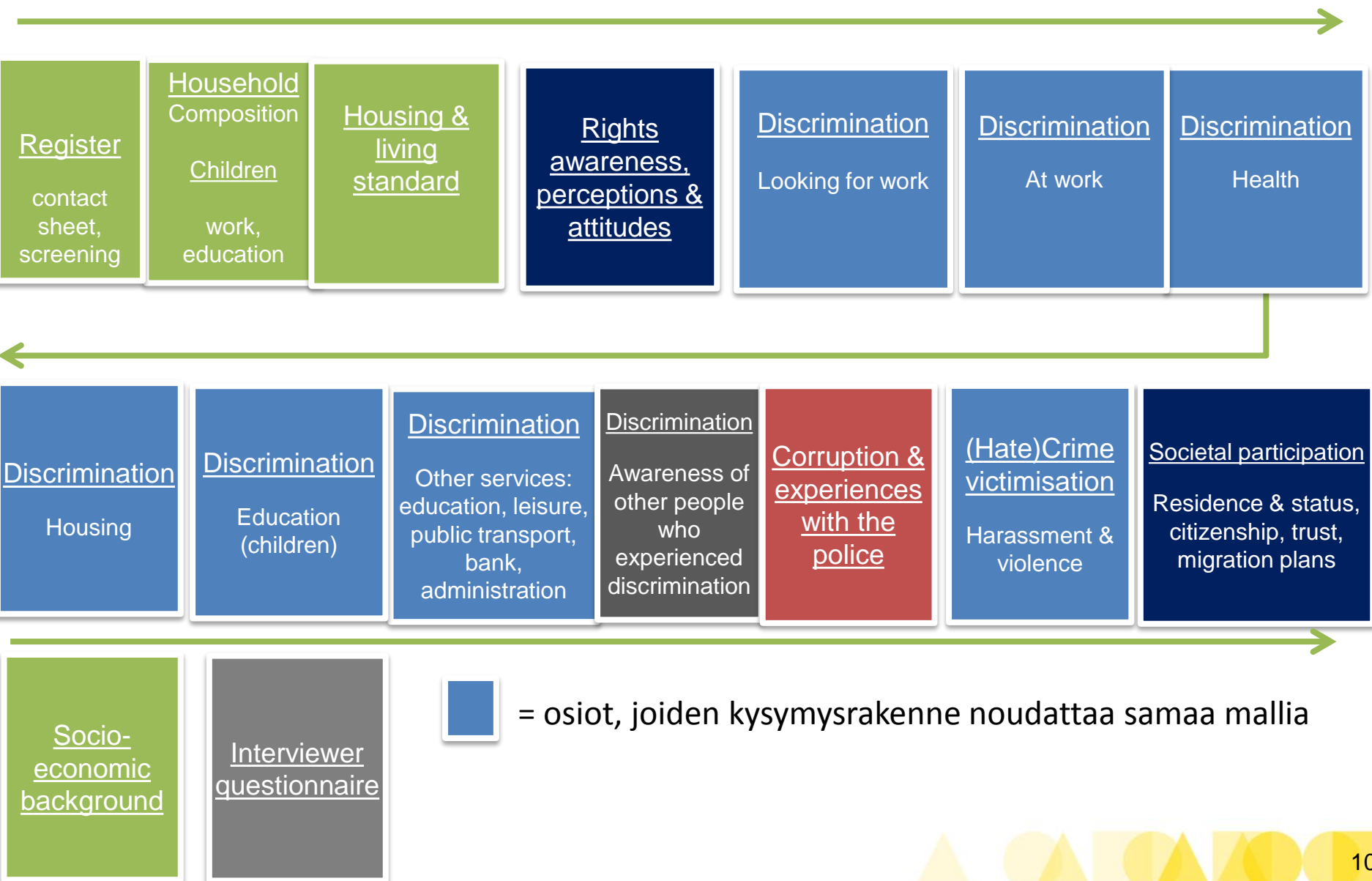
Tutkimus kattaa seitsemän laajaa vastaajajoukkoa, joista kussakin EU-maassa haastateltiin 1-3 ryhmää

- **Maahanmuuttajat ja maahanmuuttajien lapset** (1. ja 2. polven maahanmuuttajat: valittu syntymämaan tai vanhempien syntymämaan perusteella)
 - Turkki (haastattelut 6 EU-maassa)
 - Pohjois-Afrikka (haastattelut 5 EU-maassa)
 - **Saharan eteläpuoleinen Afrikka (haastattelut 12 EU-maassa – mukaan lukien Suomi)**
 - Aasia/etelä-Aasia (haastattelut 4 EU-maassa)
- **Uudet maahanmuuttajat:** henkilöt, jotka ovat syntyneet EU:n ulkopuolella ja ovat muuttaneet unionin alueelle tutkimusta edeltäneiden 10 vuoden aikana (haastattelut 2 EU-maassa)
- **Romanit** (haastattelut 9 EU-maassa)
- **Venäläisvähemmistö** (haastattelut 3 EU-maassa)

Maahanmuuttajat Saharan eteläpuolisesta Afrikasta ja näiden lapset (1. ja 2. polven maahanmuuttajat) – 12 maata

- Irlanti
- Italia
- Itävalta
- Luxemburg
- Malta
- Portugali
- Ranska
- Ruotsi
- Saksa
- **Suomi**
- Tanska
- Yhdistynyt kuningaskunta

- Haastattelut toteutettiin kaikissa 28 EU:n jäsenvaltiossa 2015-2016
- Käyntihaastattelut **25,515 vastaajan kanssa** antavat tietoa yhteensä **77,659 henkilöstä**, jotka asuvat valituissa kotitalouksissa
- Kyselylomake käännettiin kaikille EU:n virallisille kielille sekä lisäksi arabian, kurdin, venäjän, somalin, tamazightin ja turkin kielille
- Tutkimuksessa käytettiin otanta- ja painotusmenetelmiä joilla oli mahdollista saavuttaa edustava otos valituista ryhmistä kussakin EU:n jäsenvaltiossa
 - ❖ Tarkempia tietoja käytetyistä tutkimusmenetelmistä on saatavilla menetelmäkuvausraportissa: EU-MIDIS II **Technical report**

EU-MIDIS II

Tulokset

Syrjintä ja oikeustietoisuus

▪ **Syrjintäkokemukset**

- eri tekijät
 - ihonväri, etninen alkuperä tai maahanmuuttajatausta, uskonto tai maailmankatsomus, sukupuoli, ikä, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen, muut tekijät
- eri elämän osa-alueet
 - työnhaku
 - työelämä
 - koulutus tai lasten koulunkäynti
 - terveydenhuolto
 - asuminen
 - julkiset ja yksityiset palvelut (joukkoliikenne, hallinto, asiointi ravintoloissa, kahviloissa, baareissa, hotelleissa, kaupoissa)
- Tutkimusta edeltäneiden 12 kuukauden ja viiden vuoden aikana

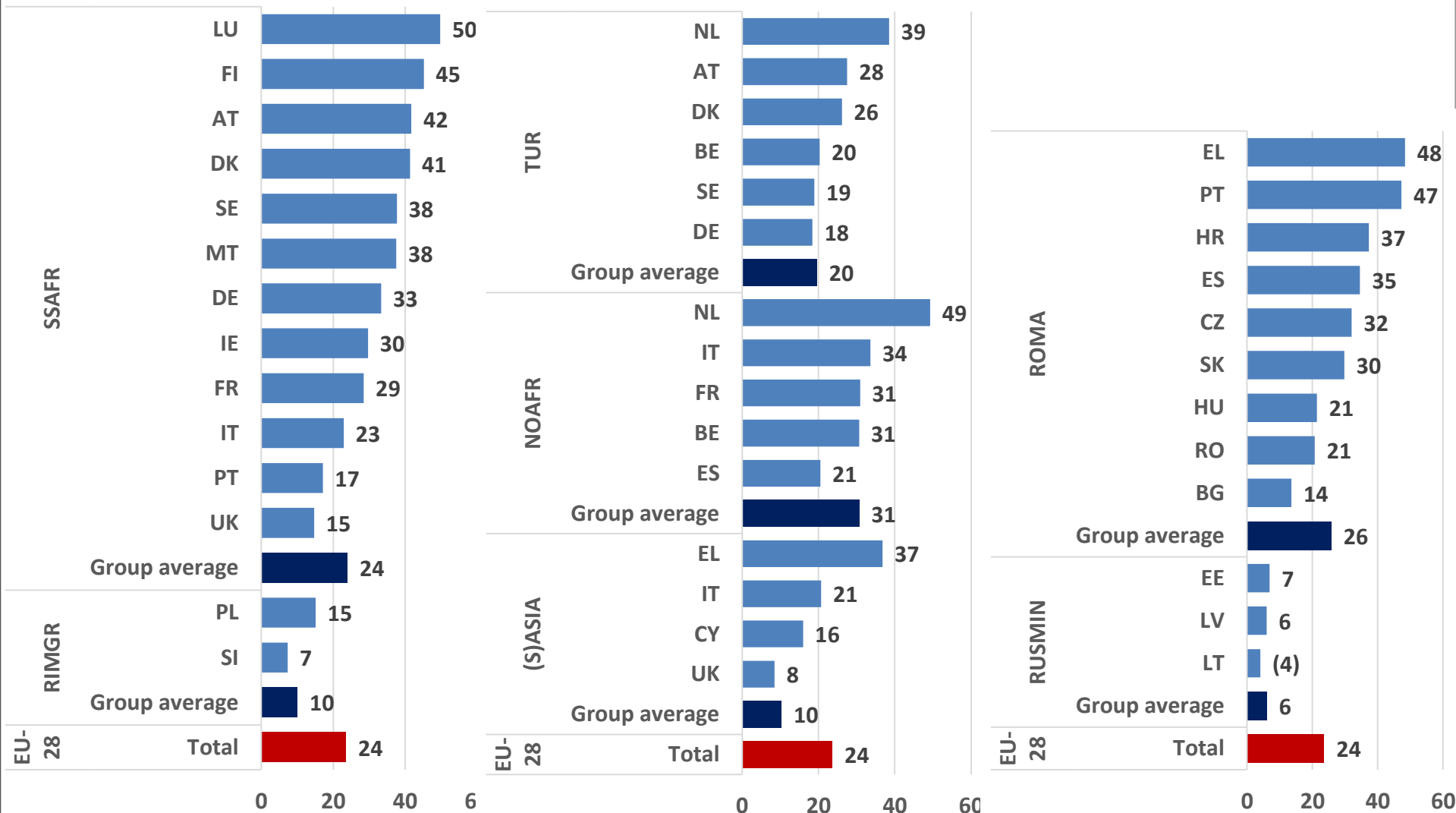
▪ **Vastaajan kokema syy syrjityksi tulemiselle**

- Ulkonäkö, nimi, aksentti/puhetapa, pukeutuminen, osoite (asuinalue), kansalaisuus, synnyinmaa

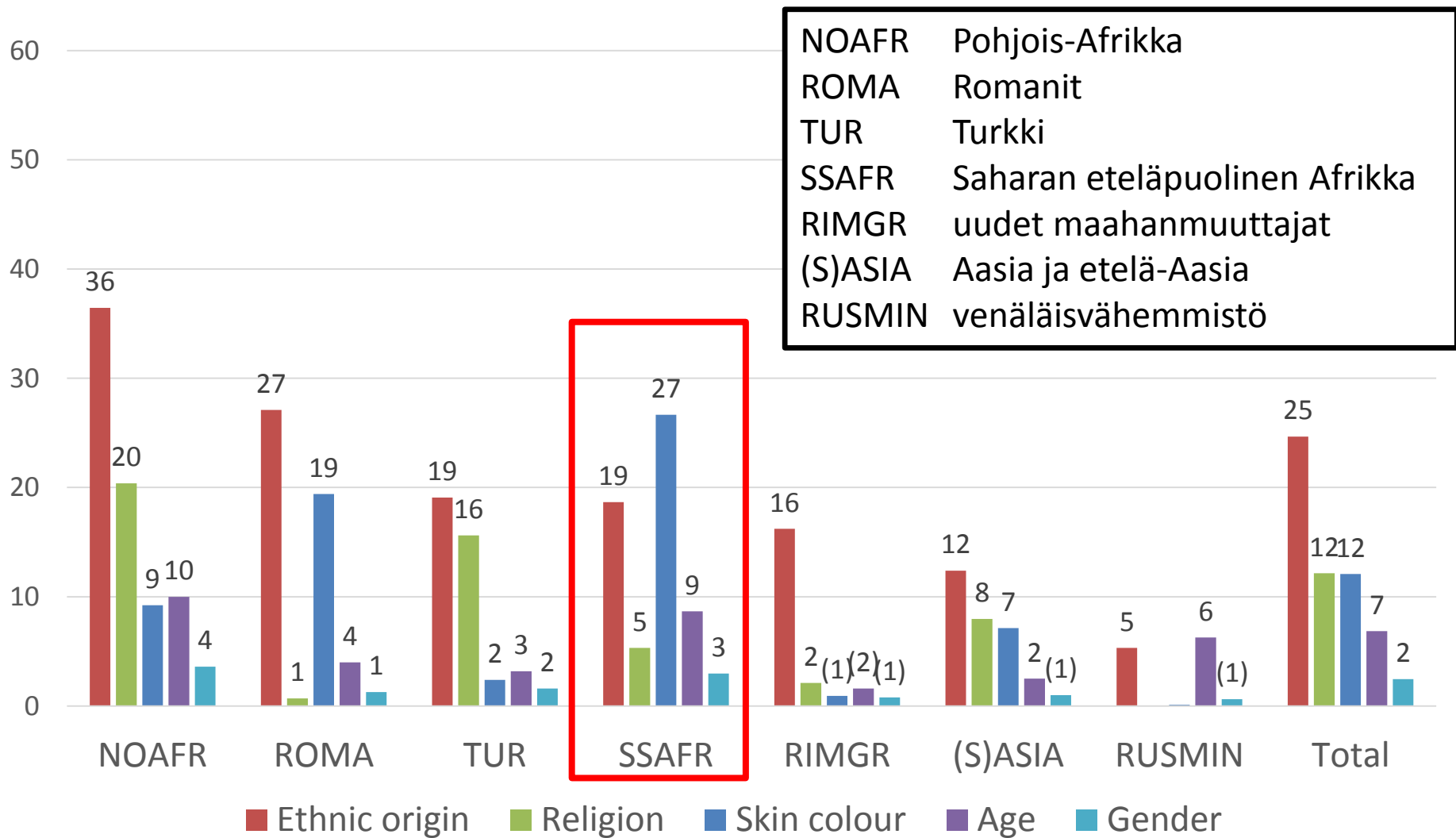
• **Syrjintätapauksesta ilmoittaminen**

- 38 % kokee tulleen syrjityksi etnisen taustansa tai maahanmuuttajataustansa vuoksi tutkimusta edeltäneiden viiden vuoden aikana (Suomessa: 60 %)
- 24 % koki tulleen syrjityksi tutkimusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana (Suomessa: 45 %)
- 12 kuukauden syrjintäkokemusten yleisyys vaihtelee 6 % ja 50 % välillä riippuen vastaajaryhmästä ja maasta
 - 1. Pohjois-Afrikka 31 %
 - 2. Romanit 26 %
 - 3. Saharan eteläpuolinen Afrikka 24 %
- Syrjintä voi olla toistuvaa: keskimäärin 5 tapausta vuodessa

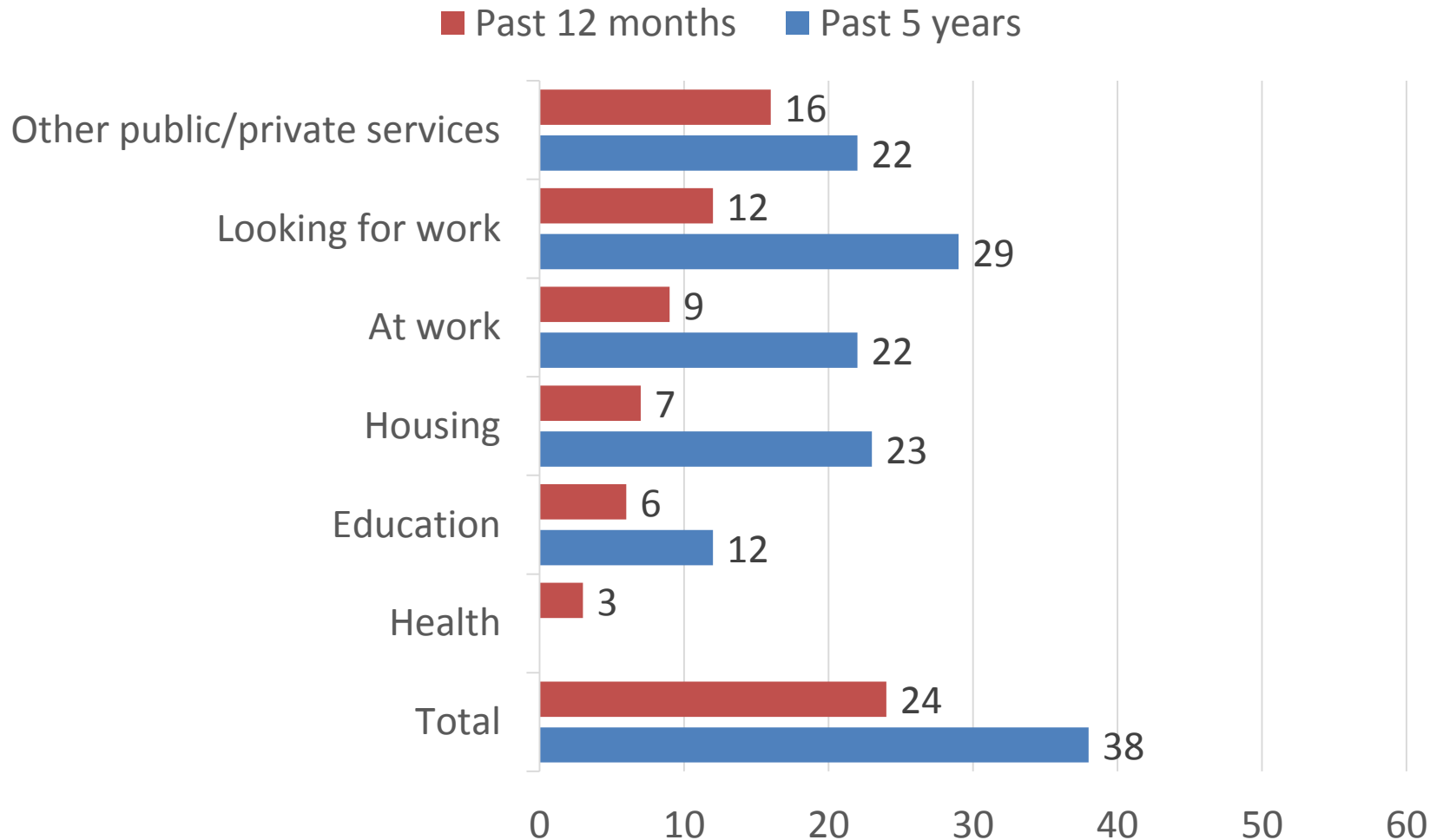
Syrjäntökemukset tutkimusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana

Syrjintätilanteeseen liittyneet tekijät vastaajaryhmittäin

Syrjintäkokemukset eri tilanteissa (% EU-28)

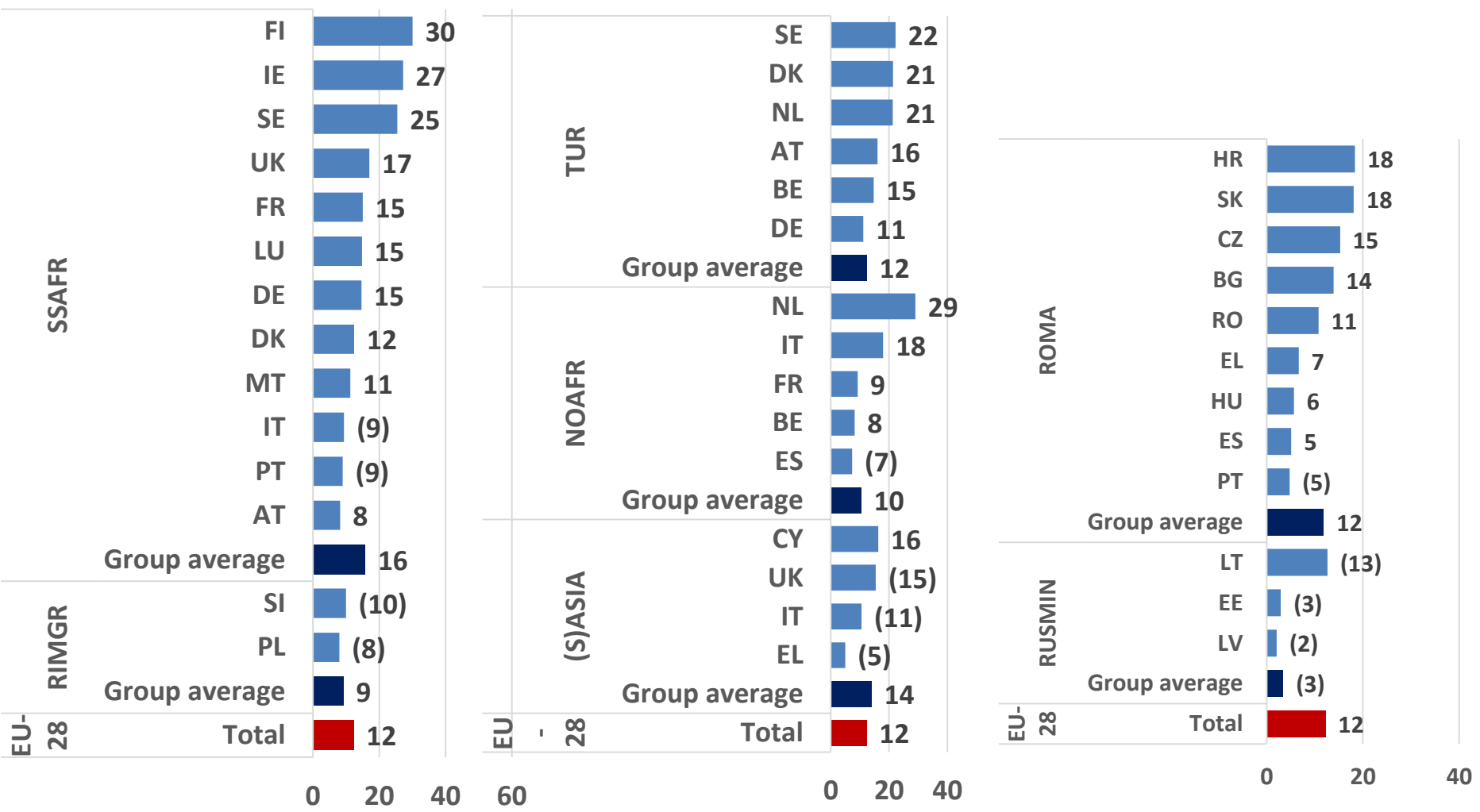
Syrjintäkokemuksista ilmoittaminen, oikeustietoisuus

- 12% syrjintää kokeneista teki ilmoituksen viimeisimmästä tapauksesta
 - Tulokset vaihtelevat maan ja vastaajaryhmän mukaan, 5% ja 30% välillä
 - Vain 4% ilmoituksista tehtiin tasa-arvoelimille

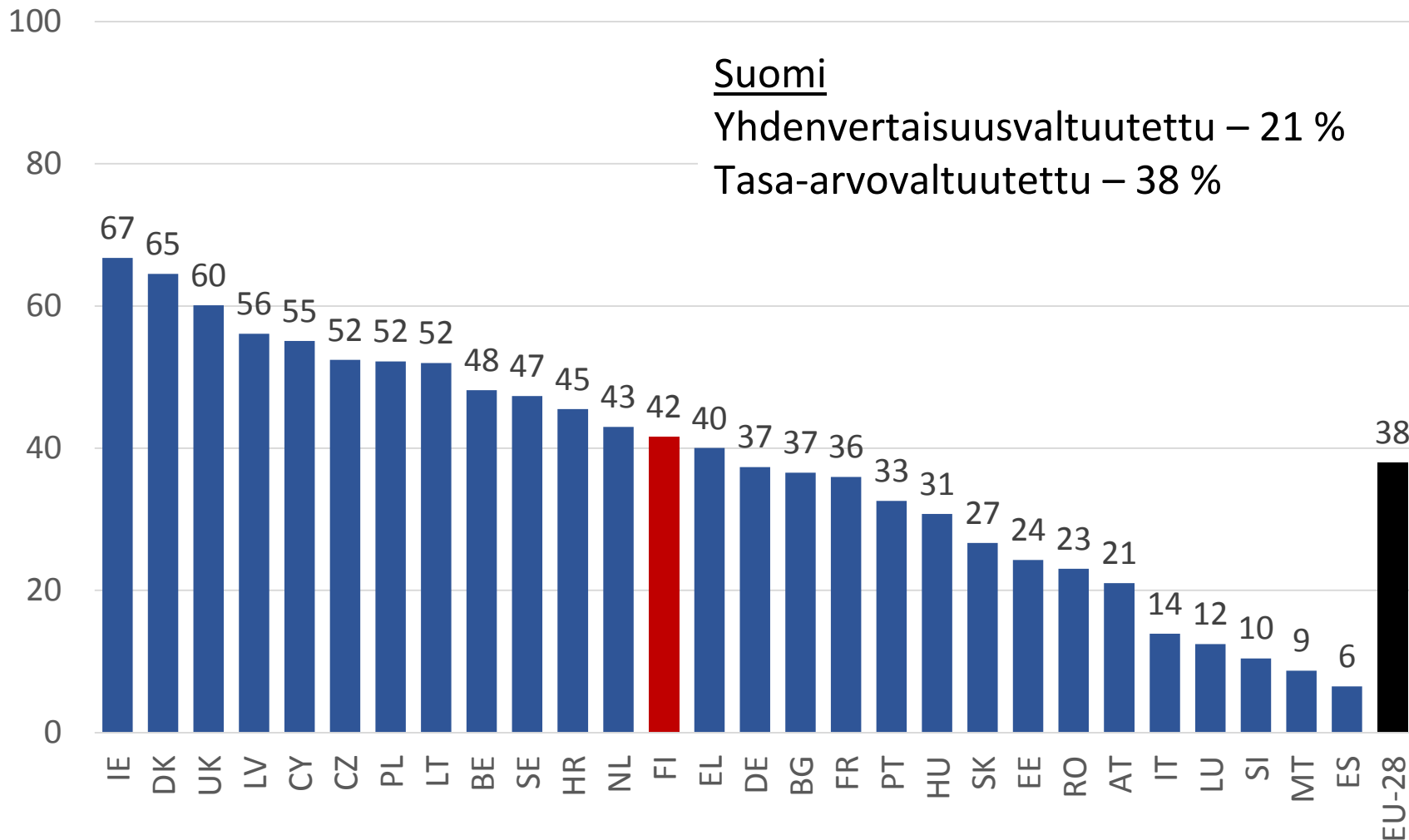
- 71% vastaajista ei tunne yhtäkään tahoa, joka tarjoaa tukea tai neuvoja syrjintää kokeneille
 - 62% ei tunne maansa tasa-arvoelintä

- 67% tietää maan lainsäädännöstä, joka kieltää syrjinnän ihonvärin, etnisen alkuperän tai uskonnon perusteella

Syrjintätapauksesta ilmoituksen tehneet (%)

Vastaajat, jotka tuntevat ainakin yhden maassa toimivan tasa-arvoelimen (%)

EU-MIDIS II Tulokset

Häirintä ja väkivalta

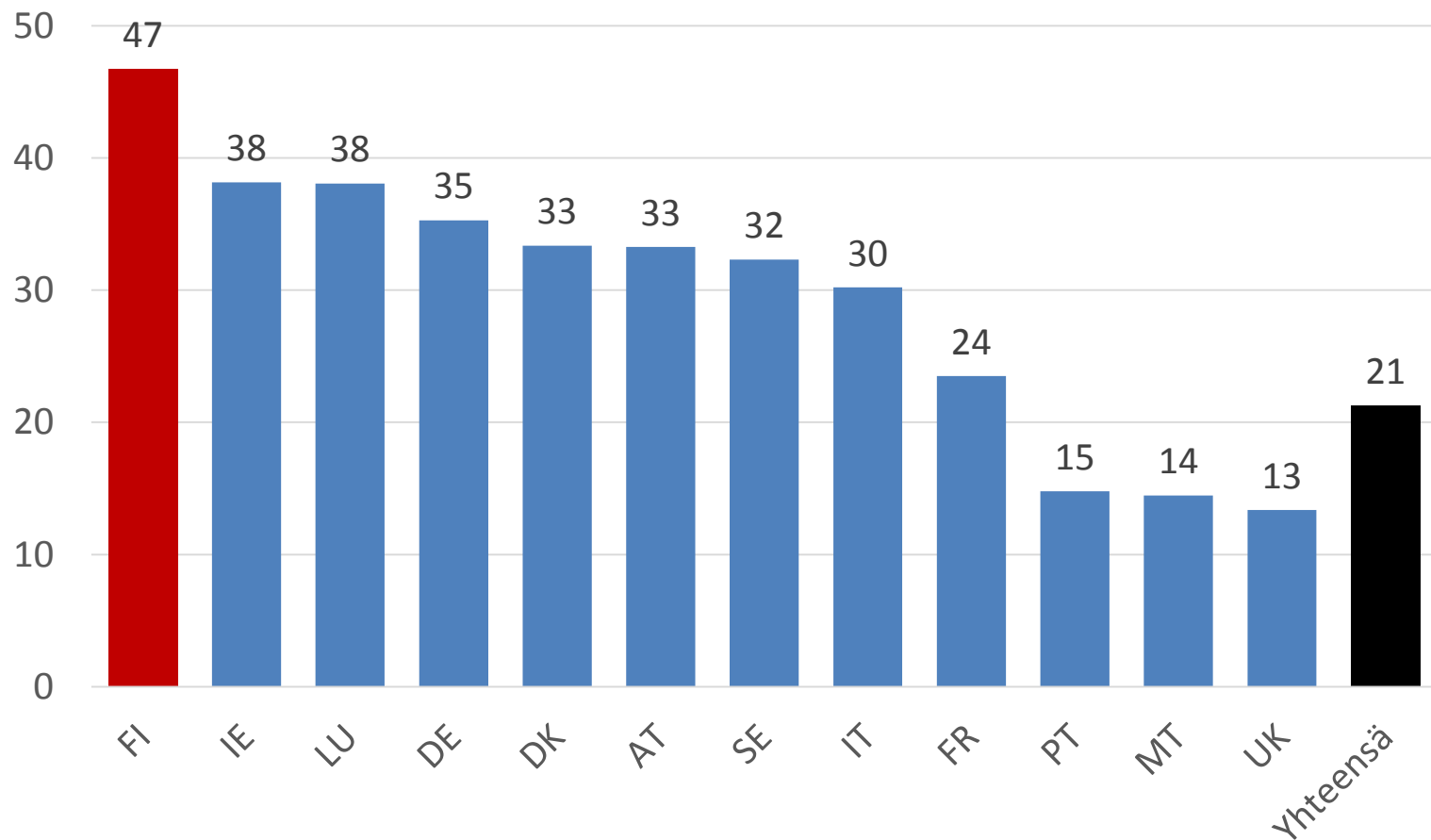
Viharikollisuus: häirintä – kysytyt kysymykset

- Tapaukset tutkimusta edeltäneiden viiden vuoden ja 12 kuukauden aikana, vastaajan etniseen taustaan tai maahanmuuttajataustaan liittyen:
 - sanalliset loukkaukset, solvaus, nimittely
 - väkivallalla uhkailu
 - loukkaavat eleet, tuijottaminen
 - loukkaavat tai uhkaavat sähköpostit tai tekstiviestit
 - loukkaavat kommentit netissä ja sosiaalisessa mediassa
- Lisäkysymykset: miten usein näin on tapahtunut, kuvaus tekijästä, onko tapauksesta tehty ilmoitus, syyt ilmoittamatta jättämiselle...

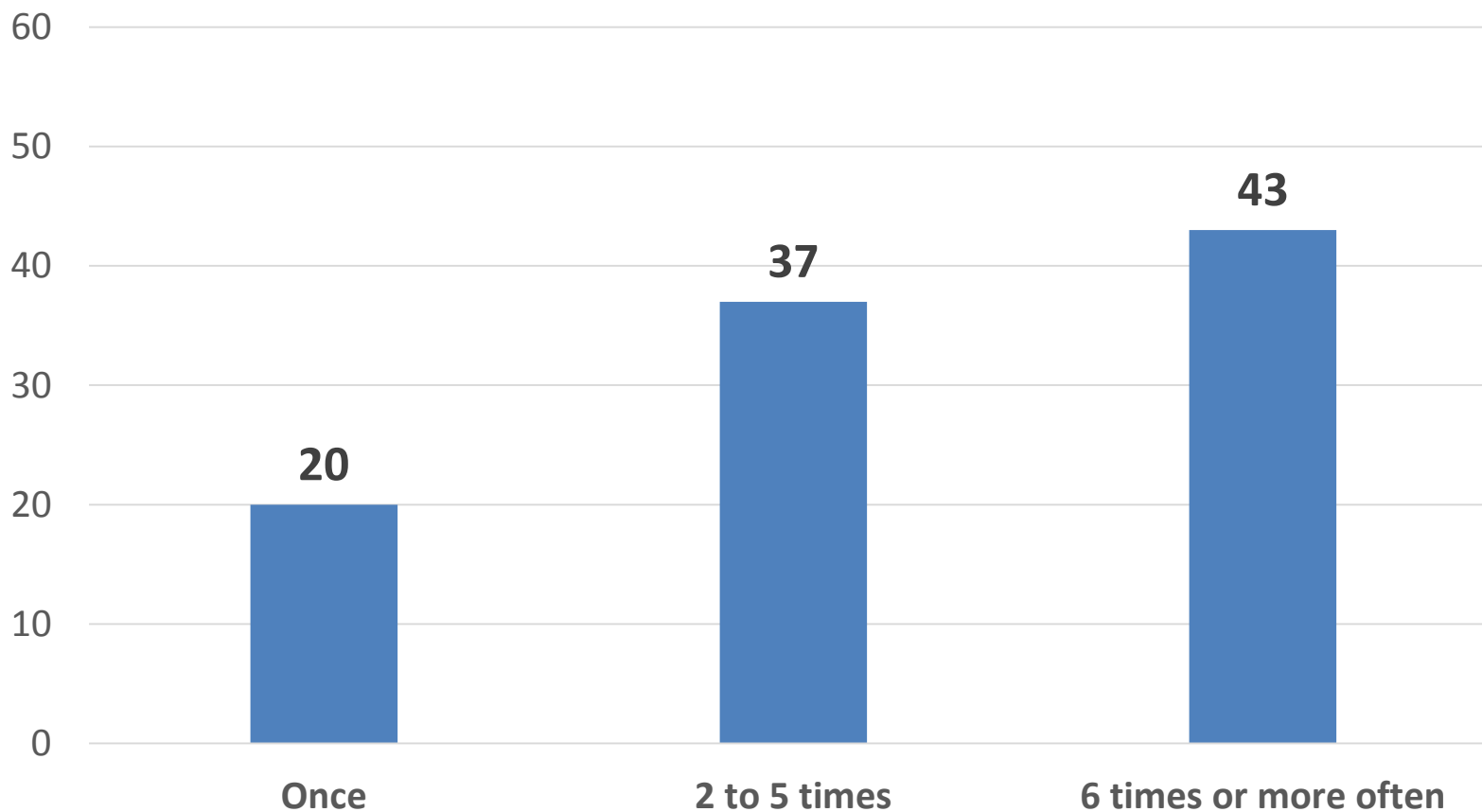
Viharikollisuus: häirintä – tulokset

- 24 % vastaajista EU:ssa on kokenut häirintää etnisen taustansa tai maahanmuuttajataustansa vuoksi tutkimusta edeltäneiden 12 kk aikana (Suomi: 47 %)
- Haastatelluista ryhmistä eniten vihaan perustuvaa häirintää olivat kokeneet romanit (30 %) sekä maahanmuuttajat Pohjois-Afrikasta ja näiden lapset (29 %)
- Suurimmassa osassa häirintätapauksia (71 %) tekijä oli henkilö, jolla ei vastaajan mukaan ollut vähemmistötaustaa

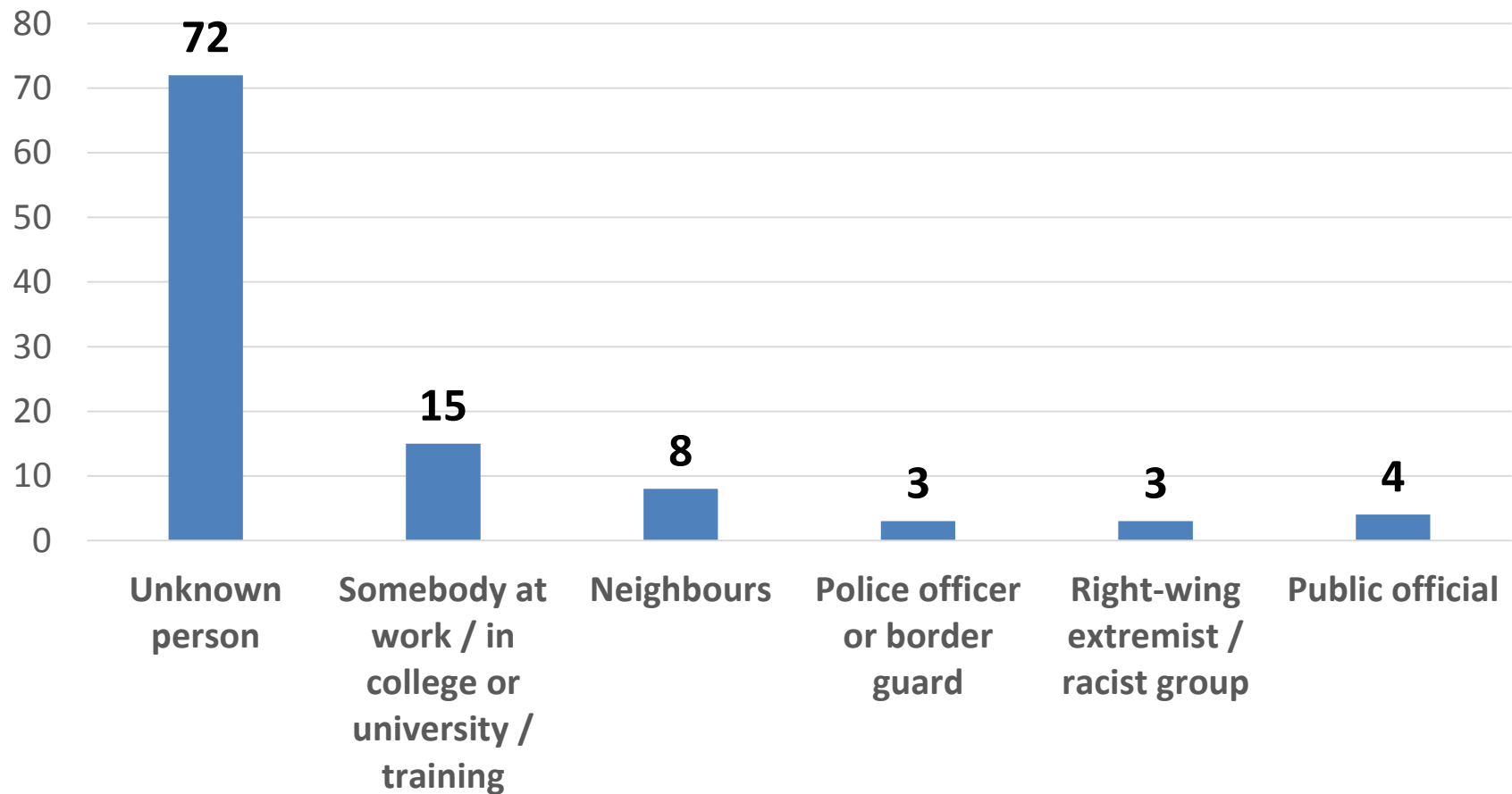
Viharikollisuus: häirintä – SSAFR ryhmä (%)

Viharikollisuus: häirintä – Tapaukset tutkimusta edeltäneiden 12 kk aikana (% , EU-28)

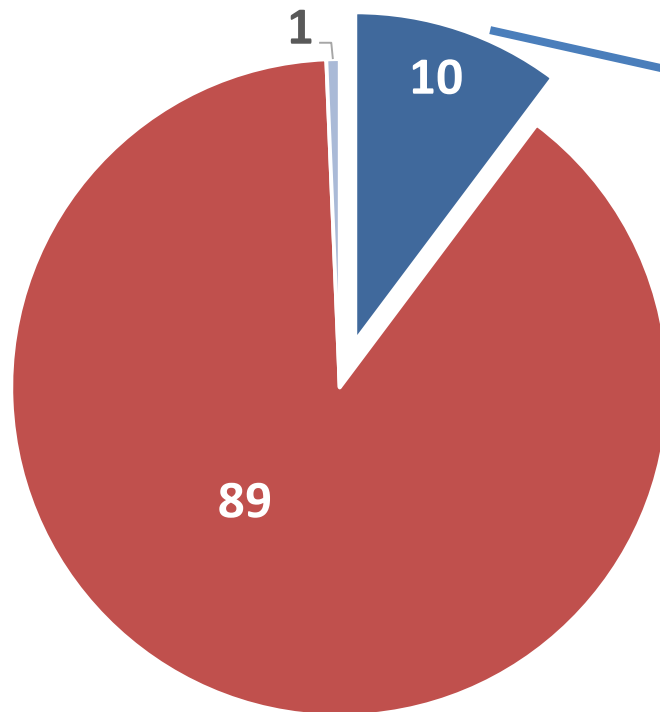

Viharikollisuus: häirintä – henkilö(t) (% , EU-28)

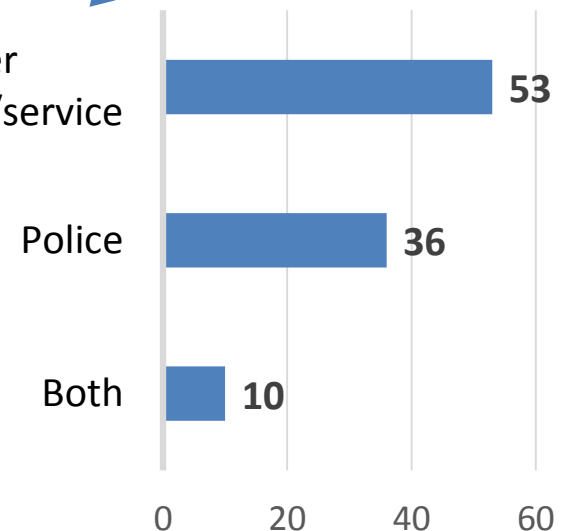

Viharikollisuus: häirintä – tapauksesta ilmoittaminen (%, EU-28)

■ Reported ■ Not reported ■ Don't know/No answer

Another
organisation/service

Suomessa 11 % vastaajista ilmoitti häirinnästä jollekin taholle.

Viharikollisuus: väkivalta – tulokset

- 3% vastaajista on kokenut väkivaltaa etnisen taustansa tai maahanmuuttajataustansa perusteella tutkimusta edeltäneiden 12 kk aikana (Suomessa: 5 %)
 - Korkeimmat tulokset: romanit ja maahanmuuttajat Saharan eteläpuolisesta Afrikasta sekä näiden lapset (korkeimmillaan 11%)
- 11% miesvastaajista, jotka ovat kokeneet väkivaltaa 12 kuukauden aikana olivat kohdanneet kuusi tapausta tai enemmän
- 28% ilmoitti viimeisimmästä tapauksesta poliisille tai muulle taholle (Suomessa: 32%)

EU-MIDIS II

Tulokset

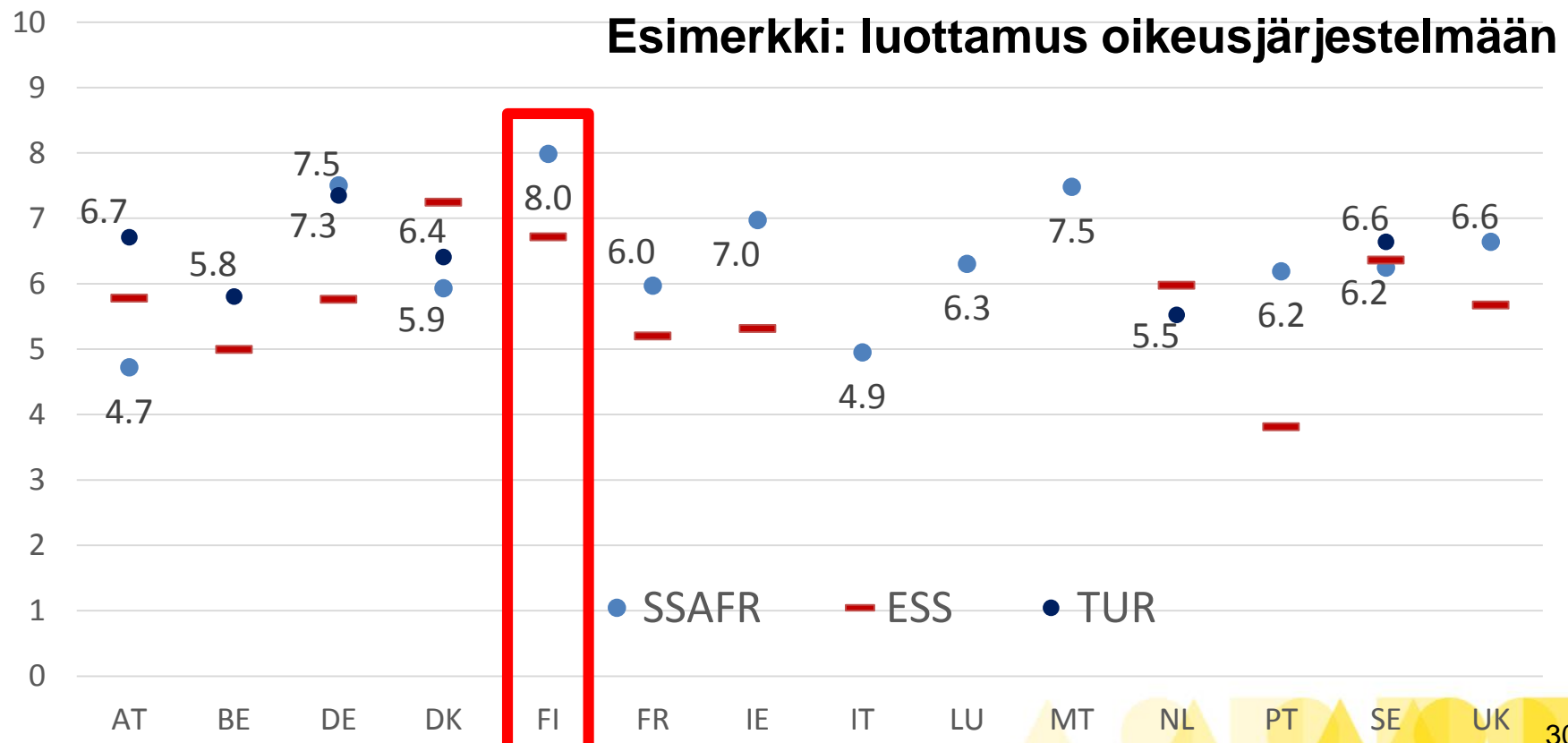
Yhteisöön kuuluminen ja
luottamus

Mielipiteet asuinmaasta

- Suurin osa kaikista tutkimukseen vastanneista pitää asuinmaataan EU:ssa heille tärkeänä tai erittäin tärkeänä (77 %) (Suomessa: 83 %)
- Suurin osa vastaajista kokee kuuluvansa asuinmaahansa EU:ssa (67 %) (Suomessa: 71 %)
- Lähes puolet 1. ja 2. polven maahanmuuttajista kokee kuuluvansa sekä nykyiseen asuinmaahansa että lähtömaahan.
- Kuulumisen tunne asuinmaahan vaikuttaa sukupolvi, kansalaisuus ja syrjintäkokemukset

Luottamus yhteiskunnallisia toimijoita kohtaan

- Tulokset osoittavat luottamuksen olevan korkea, etenkin luottamus kunnallisviranomaisiin, poliisiin, ja oikeusjärjestelmään.

Luottamusta ei tule pitää itsestään selvänä

- Luottamuksen taso on alhaisempi niiden vastaajien kohdalla, jotka ovat kokeneet syrjintää, häirintää tai väkivaltaa

Trust in the legal system

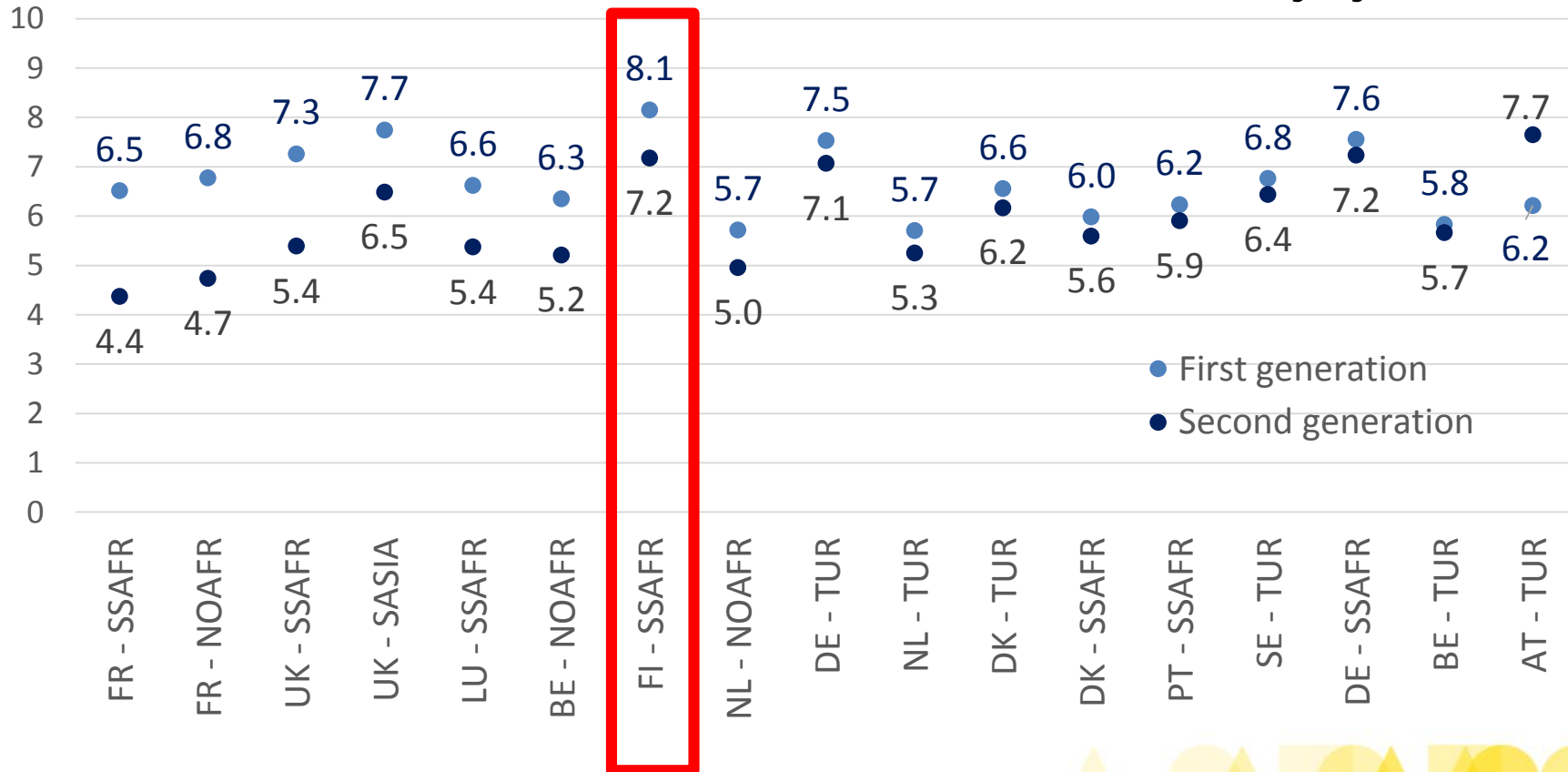
Trust in the police

Luottamus 2. polven maahanmuuttajien keskuudessa

- Luottamus alhaisempi kuin 1. polven keskuudessa

Esimerkki: Luottamus oikeusjärjestelmään

FRA:n tuloksiin pohjautuvia neuvoja

- Kansallisten syrjinnän vastaisten toimien kehittäminen
 - Toimivat sanktiot, tietoisuus oikeuksista ja palveluista
- Syrjinnän vastaisen suojan laajentaminen EU-tasolla
- Toimet syrjintää vastaan työelämässä
 - Esim. anonymisoitu työnhaku, rekrytointikoulutus
- Tasa-arvoelinten toimintaedellytysten turvaaminen
- Rohkaiseminen ilmoittamaan viharikollisuudesta
 - Rikoksen uhrien oikeuksia koskevan direktiivin täytäntöönpano
- Pitkäaikaisen oleskeluluvan vaikutus integraatioon
 - Vähemmistöjen edustus viranomaisissa
- Lasten koulunkäynnin tukeminen, aikuisten kieliopinnot

Thank you!

EUMIDIS2@fra.europa.eu

fra.europa.eu